

مدت جلسه: ۲

موضوع درس: انگل شناسی پزشکی

مکان آموزش: دانشکده پزشکی

نام دوره: حشره شناسی پزشکی

نوع درس (نظری / عملی، حضوری / مجازی): حضوری

گروه هدف: پزشکی عمومی

اطلاعات مسئول درس

رتبه علمی: استادیار

نام و نام خانوادگی: دکتر بی بی راضیه حسینی فراش

تلفن محل کار: ۰۵۱۳۸۰۰۲۴۵۴

پست الکترونیک: hoseinifr@mums.ac.ir

تلفن تماس: ۰۹۱۵۵۲۴۶۹۸۰

توصیف کلی درس:

این درس به معرفی اصول اولیه حشره‌شناسی پزشکی و آشنایی با گونه‌های مهم حشرات و عنکبوتیان مرتبط با سلامت انسان، نقش آن‌ها در انتقال بیماری‌ها، زیست‌شناسی و روش‌های کنترل آن‌ها می‌پردازد. تأکید اصلی بر کاربردهای بالینی و اپیدمیولوژیک در برنامه‌های کنترل بیماری‌ها است.

هدف کلی:

آشنایی دانشجویان با گروه‌های اصلی بندپایان بیماری‌زا و ارتقای توانایی تشخیص، مدیریت و پیشگیری از بیماری‌های منتقله به وسیله حشرات و عنکبوتیان.

اهداف رفتاری:

در پایان این درس دانشجو باید بتواند:

۱. حشرات مهم پزشکی شامل پشه‌ها، مگس‌ها، شپش، کک، ساس و کنه نرم‌تنان را شناسایی کند.
۲. عنکبوتیان مهم پزشکی شامل کنه‌های سخت، کنه‌های نرم، سارکوپت و دمودکس را تشخیص دهد.

۳. چرخه انتقال بیماری‌های کلیدی مانند مالاریا، سالک، تب کریمه کنگو، تیفوس و طاعون را توضیح دهد.
۴. اصول کلی کنترل بندپایان و مدیریت اپیدمی‌های وابسته را بیان کند.

محتوای آموزشی:

جلسه اول: حشرات مهم پزشکی

- مقدمه‌ای بر حشره‌شناسی پزشکی
- پشه‌ها *Anopheles, Aedes, Culex*: و بیماری‌های مرتبط
- پشه خاکی و بیماری سالک
- شپش‌ها و بیماری‌های تیفوس و تب راجعه
- کک‌ها و طاعون
- ساس‌ها و اهمیت پزشکی آن‌ها
- اصول کلی مبارزه با حشرات

جلسه دوم: عنکبوتیان مهم پزشکی

- مقدمه بر عنکبوتیان
- کنه‌های سخت (*Ixodidae*) و بیماری CCHF
- کنه‌های نرم (*Argasidae*) و تب‌های راجعه
- کنه و حساسیت‌های آلرژیک
- نقش در دمودیکوزیس، رزاسه، بلفاریت و تشخیص و مدیریت *D. folliculorum, D. brevis*
- عامل گال (Scabies): تظاهرات بالینی: خارش شبانه، Burrows، اپیدمیولوژی در کشور، روش درمان و مداخلات بهداشتی

روش تدریس:

- سخنرانی همراه با پاورپوینت
- نمایش تصاویر میکروسکوپی و موارد بالینی
- مشارکت پرسش و پاسخ
- بحث موردی بالینی (Case-based)

نوع فعالیت	روش تدریس	زمان
------------	-----------	------

(دقیقه)			
۱۰ دقیقه	تدریس سخنرانی همراه	زمینه سازی و مقدمه معارفه، معرفی درس، ایجاد انگیزه، ارزشیابی اولیه	ارائه محتوا و سرفصل ها جلسه اول
	با پاورپوینت	پشه ها و بیماری ها	
	۱۵	مگس های خاکی و سالک	
	۱۵	شپش و کک	
	۱۵	ساس ها و کنترل	
۱۰	بحث گروهی	تجربه عملی / تکلیف دانشجوی	
	پرسش و پاسخ		
	مرور موردهای بالینی		
	مختصر (-Case based)		
۲۰	مشاهده تصاویر ، تهیه خلاصه کوتاه از یکی از بندپایان ، معرفی یک نمونه از بیماری های شایع و روش انتقال		
			ارائه محتوا
۱۰	تدریس سخنرانی همراه	مقدمه ای بر عنکبوتیان	و سرفصل ها جلسه دوم
۳۰	با پاورپوینت	کنه های سخت و نرم و بیماری های مرتبط	
۲۰	نمایش تصاویر و	دمودکس و بیماری های مرتبط	
۲۰	نمونه های آزمایشگاهی بحث گروهی پرسش و پاسخ	سارکوپتس (گال)	

	مرور موردهای بالینی مختصر (Case- (based	
۱۰ دقیقه		جمع بندی و نتیجه گیری
۱۰ دقیقه	مشاهده تصاویر ، تهیه خلاصه کوتاه از یکی از بندپایان ، معرفی یک نمونه از بیماری های شایع و روش انتقال	تجربه عملی / تکلیف دانشجو

مواد و وسایل آموزشی مورد نیاز:

پاورپوینت ، تصاویر میکروسکوپی ، ویدئوهای کوتاه ،ماژیک، تخته، جزوه

منابع مطالعه:

Medical Entomology for Students – Mike Service

CDC Vector-Borne Diseases

مقالات و رفرانس های بروز پوست و آلودگی های انگلی